

Bijlage VMBO-GL en TL

2025

tijdvak 2

maatschappijkunde CSE GL en TL

Bronnenboekje

examentor.nl

GT-1127-a-25-2-b

Examentor — Slim slagen voor je eindexamen
www.examentor.nl · AI-tutor · Gratis beginnen

© Staat der Nederlanden · examenblad.nl

tekst 1

Drugsafvaldumpingen

De dumping en lozing van synthetisch drugsafval¹⁾ is een groot probleem. Het opruimen van drugsafval gaat gepaard met hoge kosten voor de samenleving. En het afval zelf kan schadelijke gevolgen hebben voor de natuur en de volksgezondheid. Drugsafvaldumpingen komen in heel Nederland voor. Het gaat dan bijvoorbeeld om vaten en jerrycans met chemicaliën die worden verbrand, gedumpt in het water of in de bodem.

De kosten van het opruimen zijn afhankelijk van de omvang en mate van verontreiniging. Hoewel de gedachte is dat 'de vervuiler betaalt', is het helaas niet altijd mogelijk om de kosten door de vervuiler te laten betalen of gaat daar lange tijd overheen. Dit heeft tot gevolg dat burgers, bedrijven en overheden in veel gevallen opdraaien voor de kosten van het opruimen van het afval en het herstel van de schade aan de natuur.

noot 1 synthetisch drugsafval = afval van in het laboratorium gemaakte drugs, zoals xtc, die niet voorkomen in de natuur

bron: ipo.nl van 27 januari 2023

WAT TE DOEN BIJ HET VINDEN VAN DRUGSAFVAL

Als u drugsafval vindt:

- Bel de politie (112). Als het afval brandt, meldt dat
- Als u anoniem wilt blijven, bel dan 'Meld Misdad Anoniem' (0800 7000)
- Maak foto's, noteer nummerbord(en) en beschrijf vervoermiddel(en)
- Raak niets aan
- Rook niet in de buurt van een dumpplaats
- Houd, altijd met de wind in de rug, voldoende afstand, zeker bij brand
- Volg de instructies van de hulpdiensten

Meer informatie: brabant.nl/dumping

Zeldzame arrestaties na drugsdump maken wellicht mogelijk dat de vervuiler écht gaat betalen

Hoe hoog de rekening precies zal zijn, is nog niet duidelijk. Maar als de twee Arnhemmers die de politie verdenkt van het dumpen van drugsafval in de Arnhemse wijk Schuytgraaf door de rechter schuldig worden bevonden, dan wacht ze behalve een straf ook een zeer hoge rekening. Waterschap Rivierenland wil in dat geval de kosten van de opruimingsoperatie door de daders laten betalen. “De aannemer moet de factuur nog sturen, dus wat het dit keer kost, weten we nog niet. Maar gemiddeld gaat het om 20.000 tot 30.000 euro”, zegt een woordvoerder. Grondeigenaren die zich geconfronteerd zien met gedumpt (drugs)afval op hun terrein kunnen de kosten zelden doorberekenen, eenvoudigweg omdat de daders onbekend blijven. In dit geval werden twee mannen gearresteerd, 49 en 55 jaar oud, afkomstig uit Arnhem.

Dat gebeurde op donderdag 17 augustus, maakte de politie woensdag bekend. Een ‘alerte melder’ had de politie ingeseind over het dumpen van afval in de wijk Schuytgraaf. Die melding leidde ook tot de aanhoudingen.

In principe geldt voor het illegaal dumpen van afval: de vervuiler betaalt. Dat benadrukt ook Waterschap Rivierenland. Maar het lukt slechts zelden om verdachten op te pakken na het dumpen van bijvoorbeeld drugsafval, vaak afkomstig van laboratoria waar synthetische drugs worden gefabriceerd. Zij moeten dan eigenlijk op heterdaad worden betrapt.

bron: gelderlander.nl van 26 augustus 2023

tekst 3

Kosten opruimen drugsafval niet meer voor onschuldige grondeigenaar, als het aan de Kamer ligt

Het kabinet moet veel meer geld uittrekken voor het opruimen van illegaal drugsafval. Dat wil een meerderheid van de Tweede Kamer. Eigenaars van de grond waarop drugs gedumpt wordt, draaien nu zelf vaak grotendeels op voor de kosten.

Eigenaren kunnen organisaties of bedrijven zijn die grond bezitten, maar ook particulieren¹⁾. Het vorige kabinet maakte een subsidiepotje²⁾, daar zit een miljoen euro in. En het keert maximaal 25.000 euro per vervuiling uit. De werkelijke kosten zijn bijna altijd veel hoger.

Volgens Tweede Kamerlid Ingrid Michon van de VVD kan het niet zo zijn dat particulieren moeten opdraaien voor de schoonmaakkosten: "Dat is belachelijk. Ik wil dat het kabinet het bedrag dat het Rijk beschikbaar heeft voor de schoonmaakkosten flink verhoogt. Gemeenten mogen onschuldige burgers hier niet mee opzadelen." ChristenUnie Kamerlid Mirjam Bikker: "Voor die gevallen waar de daders niet gevonden kunnen worden, is er een schadefonds ingesteld waar slachtoffers een beroep op kunnen doen. Wij willen dat de opruimkosten volledig uit dat fonds worden gedekt. Dat betekent dus ook dat er geen maximumbedrag zou moeten gelden tot waaraan opruimkosten voor onschuldige eigenaars worden vergoed."

D66'er Joost Sneller hoopt op een meer structurele oplossing van het probleem: "Namelijk: legaliseer xtc. Dan zijn we van dit gedoe af." Hij ziet ook wel iets in een proef dat criminelen hun afval mogen storten op een door de overheid beschikbaar gestelde plek. Dat mogen ze dan doen zonder dat ze gepakt worden.

Bronnen rond het kabinet verwachten dat het deze week bekend zal maken dat het budget van het opruimpotje inderdaad zal stijgen.

noot 1 particulieren = individuele burgers

noot 2 subsidie = financiële steun vanuit de overheid, in het subsidiepotje zit geld dat de overheid voor het opruimen van illegaal gedumpt drugsafval beschikbaar heeft gesteld.

bron: rtlnieuws.nl van 4 april 2022

